

ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders

Openbare besluitenlijst

Zaaknummer: 16429-2022

Medewerker	:	Geke Kosse
Team	:	Leefomgeving
Datum	:	29 maart 2022
Portefeuillehouder	:	Wethouder M. Blind

<p>BIJLAGEN:</p> <p>☒ Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2022</p> <p>☒ Nieuwsbericht VNG</p>
<p>AFSTEMMING MET</p> <p>☒ team Bedrijfsvoering</p> <p style="padding-left: 20px;">☒ financieel</p> <p>☒ team Communicatie en Ondersteuning</p> <p style="padding-left: 20px;">☒ Alternatieve communicatie via persmoment zonder persbericht (neem hiervoor contact op met team Communicatie)</p>
<p>☒ Actief openbaar</p> <p>☐ Niet actief openbaar</p> <p>☐ Actief openbaar, eerst contact met steller van deze adviesnota</p>
<p>ONDERWERP</p> <p>Vaststellen Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2022</p>

BESLUIT burgemeester en wethouders

1. Het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2022 vast te stellen;
2. Het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2022 ter kennisgeving te delen met de raad via de lijst van ingekomen stukken;
3. De tijdelijke formatie per 1 mei uit te breiden van 0,50 fte naar 0,83 fte en de kosten voor 2022 (€ 16.800,-) te dekken uit het budget dat door het rijk beschikbaar is gesteld voor de warmtetransitie;
4. Per 1 januari 2023 de tijdelijke capaciteit, 0,83 fte, binnen het team Duurzaamheid om te zetten in vaste capaciteit en dit op te nemen in de Kadernota 2023 – 2026 en de extra benodigde dekking voor 2023 en 2024 te financieren uit de middelen voor de warmtetransitie (€ 28.800,- per jaar), en de benodigde middelen voor 2025 en verder (€ 60.800 per jaar) als autonome ontwikkeling aan te merken vooruitlopend op extra financiële middelen vanuit het Rijk;
5. De financiële mutaties (i.c. subsidie aanpak energietoelating) € 141.568, inkoopactienergiemaatregelen € 10.000 en besteding subsidie warmtevisie € 16.800) te verwerken in de 1e berap 2022

SAMENVATTING

Het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2022 bestaat uit de volgende thema's: Grondstoffeninzameling, Duurzame Energie (zowel elektrisch als warmte), Regionale Energie Strategie, Energiebesparing gebouwde omgeving, Energiebesparing bij bedrijven, Energieneutrale kernen, Klimaatadaptatie en Integraal beleid.

De doelstelling waaraan we werken binnen het Uitvoeringsprogramma is gebaseerd op het landelijke Klimaatakkoord. Het Klimaatakkoord heeft de concrete ambitie om in 2050 energieneutraal te zijn, omdat ons klimaat en leefomgeving nadelig veranderen en onze fossiele brandstoffen opraken.

Er is tot op heden geen structureel budget voor duurzaamheid in Olst-Wijhe. De financiering is grotendeels gebaseerd op incidentele budgetten die door het Rijk of provincie in de vorm van een bijdrage of subsidie worden ingezet om invulling te geven aan het landelijk Klimaatakkoord. In de begroting is voor 24 uur structurele capaciteit opgenomen voor het afval- en duurzaamheidsbeleid. Gelet op de beperkte capaciteit en middelen is naar de raad uitgesproken dat er (voorlopig) geen nieuwe Duurzaamheidsvisie komt en we voorlopig met een jaarlijks Uitvoeringsprogramma werken.

Investeringsplan nemen de bijdragen en subsidies van het rijk en de provincie toe. Volgens het nieuwe regeerakkoord zullen nog meer middelen aan de gemeenten worden toebedeeld om de afspraken in het klimaatakkoord te kunnen uitvoeren. Dit neemt beslag op de capaciteit die ingezet moet worden om de

middelen goed weg te zetten zodat er zoveel mogelijk rendement uit gehaald kan worden. Daarom wordt de tijdelijke capaciteit voor 2022 uitgebreid en wordt in de Kadernota opgenomen om vanaf 2023 de tijdelijke capaciteit om te zetten naar vaste capaciteit.

INLEIDING

Voor u ligt het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2022, het tweede uitvoeringsprogramma na afloop van de Duurzaamheidsvisie 2010-2020. Gelet op de beperkte capaciteit en middelen is naar de raad uitgesproken dat er (voorlopig) geen nieuwe Duurzaamheidsvisie komt. In het uitvoeringsprogramma 2022 wordt niet uitgebreid teruggekeken op de voorgaande periode. Wel zijn er een aantal projecten die vanuit de vorige duurzaamheidsvisie en het programma 2020 en 2021 doorlopen in 2022.

Financiering en de benodigde capaciteit voor het programma staat per thema beschreven in het overzicht en bestaat uit incidentele budgetten. Om invulling te kunnen geven aan de “projecten” binnen het programma is voor 2022 extra inzet benodigd. Dit heeft te maken met autonome ontwikkelingen zoals de energiearmoede en verzoeken(moties) uit de raad om onderzoeken uit te voeren zoals bijvoorbeeld de potentie in Olst-Wijhe voor zon op dak.

Omdat gewerkt wordt met incidentele budgetten wordt projectmatig gewerkt aan de ‘verplichtingen’ vanuit het klimaatakkoord met de budgetten die het Rijk of provincie beschikbaar stelt. De doelstelling waaraan we werken binnen het Uitvoeringsprogramma is vastgelegd in het Klimaatakkoord. Als we deze ambitie afzetten tegen het huidige energieverbruik in Olst-Wijhe betekent dit dat we in 2030 moeten voorzien in 1270 Tj duurzame energie (zowel warmte als elektriciteit).

Inmiddels merken we dat de bijdragen en subsidies van het rijk en de provincie toenemen. Volgens het nieuwe regeerakkoord zullen nog meer middelen aan de gemeenten worden toebedeeld om de afspraken in het klimaatakkoord te kunnen uitvoeren. Dit neemt beslag op de capaciteit die ingezet moet worden om de middelen goed weg te zetten, zodat er zoveel mogelijk rendement uit gehaald kan worden. Daarom wordt voorgesteld de capaciteit voor 2022 tijdelijk uit te breiden en in de Kadernota op te nemen om vanaf 2023 de tijdelijke capaciteit om te zetten naar vaste capaciteit. Dit biedt zekerheid en stabiliteit voor het team dat uitvoering moet geven aan de afspraken in het klimaatakkoord. Bovendien lijkt de uitspraak van de raad “zonder knaken geen zaken” met extra middelen van het rijk en provincie langzamerhand niet meer aan de orde.

BEOOGD RESULTAAT

Vaststellen van het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2022.

KADER

- Klimaatakkoord, ondertekening via VNG
- RES
- Beleidsnota Energieneutrale Kernen
- Ruimtelijke Visie Duurzame Energie
- Duurzaamheidsvisie 2010-2020

ARGUMENTEN

De doelstelling waaraan we werken binnen het Uitvoeringsprogramma is vastgelegd in het Klimaatakkoord. Het Klimaatakkoord heeft de concrete ambitie om in 2050 energieneutraal te zijn. Het huidige energieverbruik in Olst-Wijhe is ongeveer 1.481 Tj¹. Dit energieverbruik vertalen naar 2050 is onzeker, maar dit energieverbruik vertalen naar 2030, als tussenstap, is reëel. Willen we verduurzamen dan baseren we dat op een verbruik in 2030 van 1.270 Tj duurzame energie, rekening houdend met een besparing van 173 Tj, ongeveer 14%.

De verdeling van dit energieverbruik is, gebaseerd op ons huidige verbruik, 614¹ Tj warmte (voornamelijk gas), 341¹ Tj elektrisch en 526¹ Tj fossiele brandstof voor verkeer en vervoer.

Een verschuiving in deze verdeling, onder andere door minder gas te gebruiken en elektrisch te gaan rijden, zorgt ervoor dat het verbruik in 2050 er als volgt uit zou kunnen zien: 513 Tj warmte (uit groen gas, restwarmte en omgevingswarmte) en 757 Tj elektriciteit inclusief elektrisch vervoer (duurzaam opgewekt). Hierbij gaan we ervan uit dat de totale hoeveelheid energie niet verder gaat stijgen (bijlage 2 feiten en cijfers). De genoemde verdeling en cijfers zijn deels gebaseerd op aannames.

De hierboven genoemde 757 Tj elektriciteit in 2050 is hetzelfde als de 210 GWh waarmee we in de Ruimtelijke visie hebben gerekend (zie bijlage 1 factsheet). In de RES hebben we aangegeven in 2030

hiervan 67 GWh duurzame elektriciteit te realiseren en rekenen met ongeveer 47 GWh duurzame warmte. Naast deze focus op het verduurzamen van energie, is door de samenleving het belang benadrukt van het realiseren van een forse energiebesparing.

Gelet op het bovenstaande richten we ons voor de komende periode op de volgende thema's:

1. Grondstoffeninzameling
2. Duurzame energie elektrisch
3. Duurzame energie warmte
4. Regionale energiestrategie (RES)
5. Energiebesparing
6. Energie neutrale kernen (waarin 1, 2 en 5 samenkomen)
7. Energiebesparing bedrijven
8. Klimaatadaptatie
9. Integraal beleid

Zoals in de inleiding is aangegeven is extra capaciteit benodigd voor de uitvoering van het programma. Voorgesteld wordt om de tijdelijke medewerker, die ook deels werkzaam is bij MO voor 12 uur per week, volledig in te zetten voor het programma Duurzaamheid in 2022, vanaf 1 mei. In de praktijk is gebleken dat een groot deel van de 12 uur regelmatig worden besteed aan duurzaamheidstaken. Door deze oplossing toe te passen kan binnen het team MO de functie toekomstbestendig worden ingevuld conform het SPP. Voor het team Duurzaamheid biedt deze oplossing noodzakelijke zekerheid en stabiliteit, mede gelet op de ontwikkeling dat bijdragen en subsidies van het rijk en provincie toenemen en de verwachting op basis van het Regeerakkoord dat er middelen richting gemeenten gaan voor de uitvoering van klimaatbeleid via een specifieke uitwerking (zie het nieuwsbericht van de VNG dat in de bijlage is opgenomen). Naar verwachting zullen we in ieder geval via de Meicirculaire € 97.674,- ontvangen voor de uitvoeringstaken van het Klimaatakkoord in 2022. Deze middelen zijn bedoeld als overbruggingsbudget om de uitvoering van het bestaande klimaatbeleid in 2022 te kunnen voortzetten. Om zekerheid en stabiliteit binnen het team te waarborgen wordt voorgesteld de tijdelijke capaciteit die nu wordt ingezet om te zetten in structurele capaciteit en dit op te nemen in de Kadernota 2023 – 2026.

DRAAGVLAK

Naast de focus op duurzame energie is ons door de samenleving meegegeven dat de focus moet liggen op energiebesparing, namelijk 173 Tj (14% besparing ten opzichte van ons huidige verbruik). Ook is aandacht gevraagd voor zon op dak, waarvoor we in de RES ook een opgave van 13 GWh tot 2030 hebben opgenomen, waarvan 10 GWh op grote daken (bedrijven/stallen) en 3 GWh op particuliere daken.

DUURZAAMHEID

Spreekt voor zich: het duurzaamheidsprogramma is één van de instrumenten om de doelstellingen van het Klimaatakkoord te behalen.

RISICO'S (financieel/juridisch)

Het beschikbare budget vraagt om een andere manier van werken. De Duurzaamheidsvisie werd tien jaar lang uitgevoerd met financiering vanuit de verkoop van Enexis aandelen. In 2010 zijn daarover afspraken gemaakt en werd dit geld gelabeld aan het Programma Duurzaamheid, de provincie zorgde bij een aantal projecten voor cofinanciering. Nu er geen structureel budget meer is, moet op een andere manier financiering worden geregeld. Deze budgetten komen meestal van het Rijk of de provincie in de vorm van een bijdrage of subsidie.

Zoals aangegeven wordt er geen duurzaamheidsprogramma voor meerdere jaren opgesteld omdat enerzijds de ontwikkelingen rond de energietransitie zich snel ontwikkelen maar anderzijds is er onzekerheid over capaciteit en middelen. In het Uitvoeringsprogramma wordt gewerkt met grotendeels incidentele budgetten, dit betekent dat projectmatig gewerkt wordt aan de wettelijke verplichtingen vanuit het klimaatakkoord met de budgetten die het rijk of provincie beschikbaar stelt. Kortom als er niets verandert dan wordt het voor de toekomst een sober en doelmatig programma en moeten we ons de vraag stellen of de ambities die voor de langere termijn zijn vastgesteld haalbaar zijn. Wel staat er in het Regeerakkoord dat er middelen richting gemeenten gaan voor de uitvoering van klimaatbeleid via een specifieke uitwerking. Voor 2022 kunnen we zoals aangegeven in de Meicirculaire een eenmalig bedrag

van € 97.674,- tegemoet zien. Wat er vervolgens aan bedragen richting de gemeenten gaan is nog niet bekend. De verwachting is dat hier eind 2022, begin 2023 meer duidelijkheid over komt. Zodra hier duidelijkheid over is, wordt bekeken wat dit betekent voor het uitvoeringsprogramma.

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

Voor de uitvoering van het Duurzaamheidsprogramma is een bedrag benodigd van € 552.981,-. Dit is exclusief de kosten voor de grondstoffeninzameling. Voor de grondstoffeninzameling is een aparte begroting opgesteld waaruit deze kosten worden gedekt.

In dit bedrag van € 552.981,- is een bedrag opgenomen van € 150.000,-, dit bedrag is gereserveerd als voorfinanciering van het participatieproces voor de vijf zonprojecten. Het bedrag komt terug op basis van de anterieure overeenkomsten die worden afgesloten voor de vijf zonprojecten.

Voor de inzet van extra tijdelijke capaciteit wordt dekking gevonden in de beschikbare middelen voor de warmtetransitie € 16.800,-.

Van het totaal beschikbare budget voor het Uitvoeringsprogramma, is € 292.955,- afkomstig van subsidies en bijdragen van het rijk en de provincie.

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van het beschikbare budget voor 2022.

Programma Duurzaamheid	Beschikbaar budget	Raming 2022	Opmerkingen
Duurzame energie elektrisch			
Vijf zonprojecten	150.000,-	150.000,-	In de begroting is een reservering van 150.000 opgenomen. Met dit bedrag worden de kosten van het participatieproces voorgefinancierd. De uren en kosten die gemaakt worden voor de vijf zonprojecten worden op basis van een intentieovereenkomst verhaalt op de initiatiefnemers.
Zon op dak	11.000,-	11.000,-	Middelen duurzaamheid algemeen, incidenteel
Collectieve inkoopactie zonnepanelen	10.000,- (nog aanvragen)	10.000,-	Subsidie provincie
Beleidsnotitie zonnevelden	1.100,-	1.100,-	Middelen duurzaamheid algemeen, incidenteel
Energie Neutrale Kernen (warmtetransitie, isoleren etc)			
Routekaart energieneutrale kernen	47.000,-	47.000,-	22.000 voor vijf kernen voor de uitvoering van het plan van aanpak 25.000 voor zeven kernen voor het opstellen van een plan van aanpak

			Middelen duurzaamheid algemeen, incidenteel
Warmteverkenning RWZI en IJssel	10.000,-	10.000,-	5.500 Middelen duurzaamheid algemeen, incidenteel 4.500 subsidie
0,5 fte inzet capaciteit 0,22 fte extra capaciteit vanaf 1 mei 2022	42.000,- 16.800,-	42.000,- 16.800,-	58.800 middelen warmtevisie, incidenteel
Regionale energiestrategie (RES)			
Inzet capaciteit	-	-	De RES wordt op basis van reguliere uren ingevuld
Energiebesparing in de gebouwde omgeving			
Ontwikkeling energieloket 3.0	7.500,-	7.500,-	Subsidie provincie
Collectieve inkoopactie	10.000,-	10.000,-	Subsidie provincie
Energiearmoede	141.568,-	141.568,-	Subsidie rijk inzetbaar in 2022 en 2023
Energiebesparing bij Bedrijven			
Energiecontroles bij bedrijven	14.834,-	14.834	11.000,- Milieubeheer algemeen, structureel 3.834,- Subsidie provincie
Klimaatadaptatie			
Inzet capaciteit en middelen	72.000,-	72.000	50.000,- structurele dekking begroting riolering 22.000,- eenmalige middelen
Integraal beleid			
Asbesttaken	10.000,-	10.000 (afhankelijk van nieuwe regeling/beleid provincie)	10.000,- wordt via Jaarrekening overgeheveld naar de begroting 2022, incidenteel.

Broekslag gebiedsgericht project (Uitvoering plan van aanpak)	9179,-	9179,-	9.179,- wordt via Jaarrekening overgeheveld naar de begroting, 2022, gebiedsgerichte aanpak energietransitie, incidenteel.
Nog te besteden middelen			
Overige invliegers	10.000	pm	Stelpost nieuw beleid 2022, incidenteel
Restant middelen warmtetransitie	56.753*	pm	Restant middelen warmtevisie, incidenteel.
Totaal middelen Uitvoeringsprogramma	619.734,-	552.981,-	

*Deze middelen voor 2023 en 2024 voorlopig benutten om de capaciteit van 0,5 fte te verhogen naar 0,83 fte in afwachting van extra middelen van het rijk voor de uitvoering van het klimaatbeleid. Eerder was door het college al besloten om voor 2022, 2023 en 2024 uit de warmtetransitiemiddelen 0,5 fte te bekostigen. Dat wordt dus nu 0,83 fte. Daarmee is er dekking voor 2022, 2023 en 2024.

AANPAK/UITVOERING

Na vaststelling wordt het programma gedeeld met de raad.